

Ratyfikacja porozumienia WTO o ułatwieniach w handlu

Pod dość urzędowo brzmiącym tytułem „Protokół zmieniający Porozumienie z Marrakeszu ustanawiające Światową Organizację Handlu” kryją się bardzo praktyczne postanowienia: unowocześnienie procedur celnych i innych z myślą o usprawnieniu funkcjonowania handlu międzynarodowego. Jego zatwierdzenie przez UE stanowiłoby istotny krok ku umożliwieniu wejścia porozumienia w życie.

W grudniu 2013 r. członkowie Światowej Organizacji Handlu (WTO) uzgodnili wiążące międzynarodowe [porozumienie o ułatwieniach w handlu](#) (TFA) – pierwsze [porozumienie wielostronne](#) zawarte w ramach [rundy z Ad-Dauh](#)y. TFA było [najważniejszym rezultatem](#) 9. konferencji ministerialnej WTO, która odbyła się w grudniu 2013 r., i stanowi część szerszego „[pakietu z Bali](#)”. W następstwie konferencji na Bali członkowie WTO przyjęli w listopadzie 2014 r. [protokół](#) mający na celu [włączenie](#) nowego porozumienia do załącznika 1A do Porozumienia z Marrakeszu ustanawiającego WTO z 1995 r.

Do ułatwień w handlu zaliczają się [środki](#) mające na celu uproszczenie, unowocześnienie i harmonizację przepisów regulujących przywóz, wywóz i tranzyt, a także procedur celnych, z myślą o usprawnieniu przepływów handlowych. TFA dotyczy [kwestii](#) takich jak [interpretacje indywidualne prawa podatkowego](#), procedury dotyczące odwołań i ponownego rozpatrywania, warunki dotyczące opłat i należności oraz środki służące poprawie w zakresie bezstronności, niedyskryminacji i przejrzystości. W [analizie opracowanej przez OECD](#) oszacowano, że porozumienie mogłoby obniżyć koszty handlu o 14-15% w przypadku krajów o niskich i o średnio-niskich dochodach. Peterson Institute for International Economics [przewiduje](#), że wzrost obrotów handlowych dzięki ułatwieniom w handlu mógłby doprowadzić do wzrostu światowego PKB o 960 mld USD, z czego 55% przypadłoby krajom rozwijającym się.

TFA różni się od innych porozumień WTO, gdyż umożliwia krajom rozwijającym się samodzielne [określanie ich zobowiązań związanych z wdrażaniem](#) oraz harmonogramów, tj. przewiduje powiadamianie WTO o tym, które postanowienia TFA kraje te mogłyby wdrożyć natychmiast po wejściu porozumienia w życie lub [wkrótce potem](#), które zaś wymagałyby pomocy technicznej. UE i inne [organizacje międzynarodowe](#) uznają fakt, że gospodarki rozwijające się będą potrzebować pomocy we wdrażaniu TFA.

UE [zobowiązała się przekazać ponad 400 mln EUR](#) na ten cel; [Bank Światowy](#) i Konferencja NZ ds. Handlu i Rozwoju ([UNCTAD](#)) także oferują krajom rozwijającym się wsparcie w dziedzinie ułatwień w handlu. WTO ustanowiła [instrument na rzecz porozumienia o ułatwieniach w handlu](#), aby pomóc gospodarkom rozwijającym się we wdrażaniu TFA. Światowa Organizacja Celną służy wiedzą fachową w zakresie [budowania potencjału](#) i oferuje szczegółowe [wytyczne dotyczące wdrażania](#) postanowień TFA. Sama UE już dokonała znacznego unowocześnienia swoich procedur celnych, przyjmując [unijny kodeks celny](#), zatem można oczekiwać, iż zmiany wynikające z TFA będą ograniczone.

UE ma wyłączne kompetencje w tej dziedzinie (art. 3 ust. 1 lit. e) TFUE). Ratyfikacja Protokołu wymaga [zgody](#) Parlamentu Europejskiego (art. 207 i art. 218 ust. 6 TFUE). Po tym, jak Komisja Rozwoju (DEVE) przedstawiła swoją [opinię](#), Komisja Handlu Międzynarodowego (INTA) [przyjęła znaczną większością głosów](#) zarówno zalecenie dotyczące wyrażenia zgody na TFA ([2015/0029\(NLE\)](#)), jak i towarzyszące mu sprawozdanie ([2015/2067\(INI\)](#)) w sprawie projektu rezolucji nieustawodawczej (sprawozdawca: Pablo Zalba Bidegain, PPE, Hiszpania). W projekcie rezolucji podkreślono korzyści, jakie ułatwienia w handlu przyniosłyby pod względem redukcji kosztów oraz niepewności, w szczególności dla MŚP. Zwrócono uwagę na potrzebę udzielenia

krajom rozwijającym się pomocy we wdrażaniu TFA, a także na konieczność koordynacji różnych źródeł wsparcia w celu zapewnienia racjonalności wydatków.

TFA wejdzie w życie, gdy [oficjalnie zatwierdzi](#) je [dwie trzecie](#) (tj. [ogółem 107](#)) członków WTO. Dzięki wadze UE – która w ramach stosowanej przez WTO procedury wprowadzania zmian liczy się jak tyłu członków WTO, ile jest państw członkowskich UE (28) – ratyfikacja przez UE stanowiłaby istotny impuls w kierunku włączenia TFA do zbioru przepisów WTO. Mimo to wymagany próg może nie zostać osiągnięty do czasu [10. konferencji ministerialnej WTO](#), która odbędzie się w Nairobi w grudniu 2015 r. Do sierpnia 2015 r. umowę [ratyfikowało](#) 12 członków WTO, jednak [oczekuje się](#), że w najbliższych miesiącach uczyni to znacznie większa ich liczba.